

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 25 januari 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Lagstiftningspaketet om att stärka demokratin och integriteten i samband med val

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade den 25 november 2021 ett meddelande om skydd av valintegriteten och främjandet av demokratisk delaktighet inom EU. Rådet förväntas ha en riktlinjedebatt om de förslag som ingår i meddelandet.

Utgångspunkten för de förslag och åtgärder som kommission presenterar i meddelandet är ett behov av att skydda och försvara medborgarnas politiska rättigheter och valrättigheter och stärka principerna för den demokratiska debatten i EU. En viktig bakgrund är att en allt större del av den politiska debatten sker online och i sociala medier vilket är en utveckling som ytterligare förstärkts under pandemin. Vidare bedömer kommissionen att det finns ett behov av att stärka möjligheterna för EU-medborgare som bor i en

annan medlemsstat att utöva sin rösträtt i kommunala val och i val till Europaparlamentet.

Det paket med förslag som presenteras i meddelandet innefattar bl.a. ett förslag till förordning om insyn i politisk reklam, förslag till omarbetning av direktiven om rösträtt och förordningen om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser.

Kommissionen avser också att erbjuda former för stärkt samverkan mellan medlemsstaterna i syfte bygga upp motståndskraftiga valprocesser, exempelvis genom expertsamverkan inom it-säkerhet i samband med val.

Förslag till svensk ståndpunkt

Alla människors lika rätt att vara med och styra det samhälle vi lever i är samhällets mest grundläggande uttryck för jämlikheten människor emellan. Den rättigheten är inte en gång för alla given och regeringen välkomnar därför åtgärder som syftar till att skydda och försvara medborgarnas valrättigheter och politiska rättigheter och som stärker principerna för den demokratiska debatten inom EU.

Öppenhet och insyn i politisk reklam är en viktig fråga. Regeringen har välkomnat kommissionens arbete mot desinformation och för att öka säkerheten vid val. Regeringen anser samtidigt att det förordningsförslag som presenterats behöver analyseras noga i ljuset av att motsvarande regler för politisk reklam inte finns i Sverige tidigare. Flera aspekter är viktiga i det sammanhanget, inte minst att säkerställa en vidsträckt yttrandefrihet och mediernas oberoende.

Vad gäller möjligheten för så kallade rörliga EU-medborgare att utöva sin rösträtt och valbarhet i kommunala val och val till Europaparlamentet anser regeringen att det är positivt att kommissionen tar initiativ till att hantera de svårigheter som unionsmedborgare kan stå inför när de utnyttjar sin rätt att rösta och kandidera i dessa val. Det är dock viktigt att värna att demokratin även fortsatt tillåts att fungera på delvis skilda sätt i de olika medlemsländerna.

Avseende förslagen om reviderade stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser anser regeringen att det är positivt att befintliga regler förenklas och förtydligas. Regeringen analyserar

fortsatt förslagen men understryker att principen att valfrågor främst ska regleras på nationell nivå även fortsättningsvis bör värnas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-

4. Övriga frågor

-

Icke lagstiftande verksamhet

5. Det franska ordförandeskapets prioriteringar

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Det franska ordförandeskapet väntas presentera sina prioriteringar och sitt arbetsprogram för rådets arbete under första halvåret 2022; 1 januari – 30 juni. Arbetsprogrammet offentliggjordes i slutet av december och innehåller kortfattat tre prioriteringar: 1) ett mer suveränt Europa bl.a. genom ett förstärkt Schengen, (2) en ny europeisk tillväxtmodell där bl.a. den ekonomiska utvecklingen är sammanlänkad med klimatmålen och (3) ett humant Europa som lyssnar på medborgarnas oro genom Framtidskonferensen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen noterar det franska ordförandeskapsprogrammet och kommer att värna svenska intressen i enskilda sakfrågor.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

-

6. Konferensen om Europas framtid

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid rådets möte väntas det franska ordförandeskapet informera om den kommande plenarförsamlingen som äger rum i hybridform den 21–22 januari i Strasbourg. På dagordningen för plenarförsamlingen står presentationer av rekommendationerna från medborgarpanel 2 och 3, det vill säga inom ämnesområdena *Demokratien i EU; Värderingar, rättigheter, rättsstatsprincipen och Säkerhet; Klimat och miljö* samt *Hälsa*. Därtill väntas efterföljande diskussioner om rekommendationerna.

Konferensens medordförande har även presenterat en ny kalender för Konferensen givet de förseningar som blivit följden av pandemin. Den sista sessionen i den europeiska medborgarpanelen 1, som skulle ha ägt rum i Dublin i december, har skjutits upp till den 25–27 februari. Den europeiska medborgarpanelen 4, som skulle ha ägt rum i Maastricht i januari, har skjutits upp till den 11–13 februari. Utgången av dessa paneler avser man att diskutera vid plenarförsamlingarna i mars. Ingen plenarförsamling äger rum i februari. Konferensens avslutningsevenemang planeras äga rum den 8–9 maj.

I egenskap av representant för rådet som en av tre kommande ordförandeskapsländer är EU-ministern från och med den 1 januari 2022 medlem i konferensens exekutiva styrelse och även ordförande i plenarförsamlingens arbetsgrupp för ämnet ”EU i Världen”. Frankrike har i sin tur tagit över rollen som rådets medordförande i Konferensens exekutiva styrelse från Slovenien, och representeras av statssekreterare Clément Beaune.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att medborgarna måste ges betydligt mer utrymme att uttrycka sig i sakfrågor samt att de erbjuds ett mer interaktivt upplägg vid nästa plenarförsamling.

Regeringen vidhåller att en grundlig analys av vilka som har deltagit på den digitala plattformen och vilka grupper som står för olika idéer bör genomföras för att resultaten ska kunna tolkas och presenteras på ett balanserat sätt. Regeringen anser att det är viktigt att Konferensens

slutrapport tas fram och beslutas i ett så tidigt skede som möjligt. Regeringen kommer att verka för att Konferensen avslutas den 9 maj.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats om framtidskonferensen den 29 april 2019 genom faktapromemoria 2019/20: FPM17.

Samråd om konferensen skedde i EU-nämnden den 11 december 2019 inför behandling som en övrig fråga på Europeiska rådets dagordning den 24 januari 2020 och den 25 maj 2020 inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet. EU-nämnden informerades om konferensen även den 9 oktober 2020, den 18 januari 2021, den 19 februari 2021, den 19 mars 2021, den 16 april 2021, den 7 maj 2021 och den 18 juni inför behandling som informationspunkt i Allmänna rådet. Samråd om konferensen skedde i EU-nämnden den 17 september, den 15 oktober och den 10 december inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet den 21 september, den 19 oktober och den 14 december 2021. Skriftligt samråd av den gemensamma deklARATIONEN skedde med EU-nämnden den 5 mars 2021.

Överläggning om konferensen skedde i utrikesutskottet den 23 januari 2020 samt information gavs den 17 september 2020 och den 13 april 2021. Konstitutionsutskottet informerades om konferensen den 21 januari 2021.

7. Covid 19: samordning på unionsnivå

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Vid mötet förväntas medlemsstaterna ta del av information om aktuella frågor avseende covid-19-samordning inom EU. Det är för närvarande oklart vilka frågor som närmare kommer att beröras vid rådsmötet. Det kan förväntas att bl.a. frågor om inrese restriktioner, vaccinationer och smittspridning kan komma att tas upp.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden gällande covid-19-samordning inom EU har skett vid upprepade tillfällen. Senaste tillfället var i EU-nämnden den 15 december

inför mötet i Europeiska rådet den 16 december och dessförinnan i EU nämnden den 20 oktober inför mötet i Europeiska rådet den 21–22 oktober.

8. Förbindelserna mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Rådet kommer att få en lägesuppdatering om relationen mellan EU och Storbritannien. Lägesuppdateringen förväntas fokusera på genomförandet av det så kallade Nordirlandsprotokollet, som utgör en del av utträdesavtalet. Protokollets huvudsakliga syfte är att undvika att en hård gräns mellan Irland och Nordirland skapas, samtidigt som integriteten av EU:s inre marknad upprätthålls. Dialogen mellan EU och Storbritannien har pågått under en längre tid och den brittiska regeringen efterfrågar en omförhandling av protokollet. Kommissionen presenterade i oktober 2021 ett förslag till paket med lösningar på de problem som Storbritannien uppgett sig ha med anledning av genomförandet av protokollet. I december 2021 presenterade kommissionen förslag för att säkerställa en fortsatt långsiktig tillgång till läkemedel på Nordirland.

Handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien trädde i kraft den 1 maj 2021 efter att ha tillämpats provisoriskt sedan den 1 januari 2021. Arbetet med att genomföra avtalet fortsätter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Relationen mellan EU och Storbritannien har behandlats vid ett flertal tillfällen. EU-nämnden informerades senast om frågan den 19 november 2021 inför Allmänna rådets möte den 23 november 2021.

9. Övriga frågor

-